

Rekenkamercommissiebrief

Kerngericht werken in Steenbergen

Rekenkamercommissie

1. Inleiding

1.1 Introductie

De rekenkamercommissie van de gemeente Steenbergen besloot in 2018 tot een onderzoek naar het participatiebeleid en kerngericht werken. Begin 2018 stelde de gemeenteraad het ‘plan van aanpak kerngericht werken en overheidsparticipatie’ vast.¹ Middels dit rekenkameronderzoek wil zij kijken hoe de plannen tot nog toe uit de verf zijn gekomen en in hoeverre het nieuwe participatiebeleid bijdraagt aan de bijbehorende beleidsdoelen. De rekenkamercommissie heeft hiervoor de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

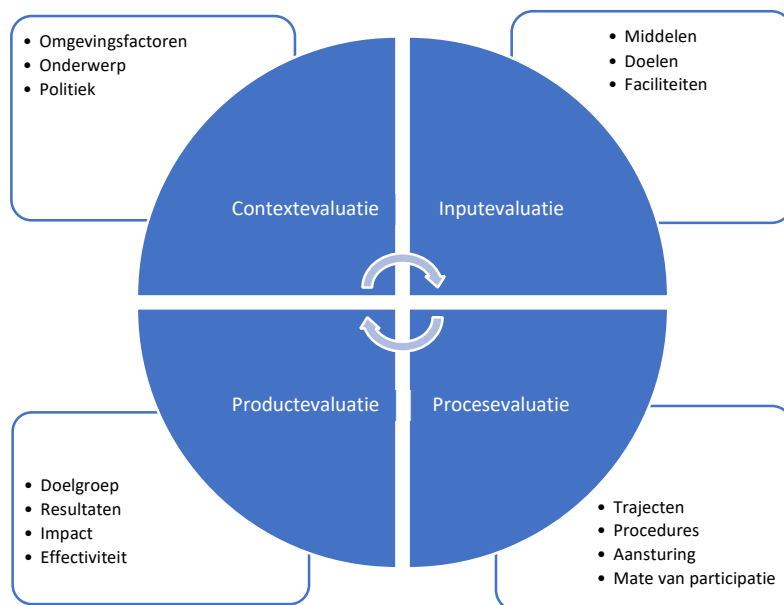
Op welke wijze zet de gemeente Steenbergen participatie in en maakt zij daarbij gebruik van initiatieven van burgers, bedrijven en instellingen, bij het voorbereiden, het vaststellen en het uitvoeren van haar beleid, en in welke mate is deze inzet doeltreffend en doelmatig?

Deze centrale hoofdvraag is onderverdeeld in de volgende vijf deelvragen:

1. Welke soorten en vormen van participatie kent de gemeente Steenbergen?
2. Op welke wijze beoogt de gemeente invulling te geven aan het kerngericht werken en overheidsparticipatie?
3. Met welke middelen en instrumenten geeft de gemeente invulling aan soorten en vormen van participatie?
4. Hoe beoordelen burgers, ondernemers en verenigingen de middelen en instrumenten die de gemeente inzet of heeft ingezet bij onder meer de casussen: burgerplatform website en pilots participatie openbaar groen?
5. Leidt de inzet van middelen en instrumenten voor participatie tot een effectieve doorwerking bij het voorbereiden, het vaststellen en het uitvoeren van gemeentelijk beleid?

Voor het onderzoek is een documentstudie uitgevoerd en zijn diverse gesprekken gevoerd met zowel ambtenaren als de betrokken dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen en stadsraad van Steenbergen (zie bijlage 1). Voor het analyseren van de verzamelde informatie – en het beantwoorden van de onderzoeksvragen – wordt gebruik gemaakt van het zogenoemde CIPP- evaluatie-model (zie figuur 1 – volgende pagina). In deze rekenkamerbrief worden de resultaten van het onderzoek uiteengezet aan de hand van de vier thema’s: context, input, proces & product. Bij context gaat het om de achtergrond van het nieuwe beleid en hoe de gemeente Steenbergen voor ogen heeft de doelen te bereiken. In deze analyse zijn input en proces samengevoegd. Hierbij wordt geanalyseerd hoe de gemeente invulling geeft aan de plannen voor het participatiebeleid en hoe dit in de praktijk verloopt. Tot slot gaat het bij product om de praktijkvoorbeelden en resultaten van het participatiebeleid en welke succesfactoren hieruit te herleiden zijn.

¹ Gemeente Steenbergen: plan van aanpak kerngericht werken en overheidsparticipatie, 22-02-2018

Figuur 1: CIPP-evaluatiemodel

1.2 Context

In totaal telt de gemeente Steenbergen 25.054 inwoners (per 1 januari 2019), verdeeld over zes kernen: De Heen, Dinteloord, Kruisland, Nieuw-Vossemeer, Steenbergen en Welberg. Burgers uit de betreffende kernen hebben zich verenigd in dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen en stadsraad van Steenbergen. De gemeente Steenbergen werkt samen met hen aan het invulling geven aan het nieuwe beleid voor kerngericht werken en overheidsparticipatie.

Begin 2018 stemde de gemeenteraad van Steenbergen in met het 'plan van aanpak kerngericht werken en overheidsparticipatie'. Het doel hiervan is het creëren van een netwerk tussen overheid, burgers en bedrijven om samen de leefbaarheid binnen de gemeente te vergroten. Op hoofdlijnen zijn er drie vormen van participatie te herkennen in de gemeente Steenbergen, te weten: kerngericht werken, overheidsparticipatie en burgerparticipatie. Onderdeel van dit plan was het aanstellen van een projectleider kerngericht werken en overheidsparticipatie (hierna: projectleider) voor de komende drie jaar, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het plan van aanpak.² Tevens stemde de raad in met de vorming van een initiatievenfonds.³ Burgers kunnen bij dit fonds aanspraak maken op een bijdrage voor het ontplooiën van initiatieven met en maatschappelijke waarde.

Kerngericht werken en overheidsparticipatie.

Een belangrijke pilaar van het participatiebeleid is het kerngericht werken, onderdeel van de bestuurlijke opgave 'leefbaarheid en kernen'.⁴ De gemeente wil een actieve samenwerking met de dorpskernen om samen met inwoners de leefbaarheid en sociale cohesie te vergroten. De stadsraad, dorpsraden en Stichting Leefbaarheid De Heen uit de kernen, zijn hierbij belangrijke partners voor de gemeente. De gemeente wil input verzamelen vanuit de kernen en samen met de burgers werken aan verbeteringen. Hier komt de term overheidsparticipatie om de hoek kijken. Dit houdt in dat de overheid participeert bij initiatieven die vanuit de gemeenschap zelf komen. Dit vraagt een open en faciliterende houding van de gemeente. Naast meer samenwerking met inwoners vraagt dit nieuwe beleid ook een interne verandering in de gemeentelijke organisatie. Om dit te bewerkstelligen heeft de gemeente - naast het nieuwe initiatievenfonds - voorgenomen een com-

² In de eerdere planvorming hanteerde de gemeente de term 'kwartiermaker'. In dit rapport hanteren we de term projectleider, hetgeen in lijn is met huidige gemeentelijke benaming.

³ Gemeente Steenbergen, raadsbesluit plan van aanpak kerngericht werken en overheidsparticipatie, 22 februari 2018.

⁴ Gemeente Steenbergen, Bestuursopdracht leefbaarheid en kernen, 11 april 2019.

municatieplan op te stellen waarin omschreven wordt welke communicatiestrategie het beste aansluit bij de doelstellingen van kerngericht werken. Behalve de communicatie naar buiten toe, vereist deze nieuwe manier van werken ook een cultuurverandering binnen de gemeente. De gemeente wil daarom als organisatie leren de regie meer los te laten en open te staan voor input van buitenaf. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat de regelgeving vanuit de gemeente niet te streng mag zijn, omdat dit burgers mogelijk afschrikt. Dit is niet alleen een verandering naar buiten toe, maar vereist ook een andere houding van ambtenaren. Het in gang zetten van de interne cultuurverandering is onderdeel van het takenpakket van de hiervoor aangestelde projectleider.

Burgerparticipatie

Naast kerngericht werken en overheidsparticipatie is burgerparticipatie - weliswaar in mindere mate dan overheidsparticipatie en kerngericht werken - een onderdeel van het nieuwe beleid. Daar waar overheidsparticipatie gaat over aansluiting door de gemeente bij burgerinitiatieven, gaat het bij burgerparticipatie om het actief betrekken van burgers in de gemeentelijke beleidscyclus. Het initiatief ligt bij burgerparticipatie daarmee hoofdzakelijk bij de gemeente. Burgerparticipatie richt zich op het laten meedenken en meedoen van burgers in de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Voorbeeld hiervan zijn de zogenoemde 'haal- en brengsessies', waarbij de gemeente in gesprek gaat met burgers om informatie te verzamelen vanuit de gemeenschap en om terug te koppelen over (de voortgang van) bepaald beleid.

Resumé

- ✦ Op hoofdlijnen zijn er drie vormen van participatie in Steenbergen: kerngericht werken, overheidsparticipatie en burgerparticipatie. Doel is om in samenwerking met burgers en bedrijven de leefbaarheid en sociale cohesie in de kernen te vergroten;
- ✦ Om de doelen te bereiken is een initiatievenfonds voor maatschappelijke initiatieven in het leven geroepen. Naast dit fonds wil de gemeente inzetten op een interne cultuurverandering en een passende communicatiestrategie.

1.3 Input & Proces

Initiatievenfonds

Het nieuwe initiatievenfonds is een belangrijke invulling van het nieuwe kerngericht werken. Op 22 februari 2018 heeft de gemeenteraad het 'Plan van aanpak kerngericht werken en overheidsparticipatie' vastgesteld.⁵ Hierin is opgenomen dat het college uitvoering geeft aan dit plan van aanpak, waarbij een initiatievenfonds wordt ingesteld. In 2018 werd hiervoor een startbedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld en daarna volgt een structurele bijdrage van jaarlijks € 50.000. In eerste instantie is € 50.000 gereserveerd voor participatie in groen en € 50.000 voor de overige participatievormen. Reden voor deze verdeling is dat de afdeling beheer dit bedrag al had meegenomen in de calculatie van 2018. In het oorspronkelijke plan van aanpak stond tevens dat deze splitsing eind 2018 geëvalueerd zou worden, maar deze evaluatie heeft op het moment van dit onderzoek nog niet plaatsgevonden. Dit fonds draagt bij aan het stimuleren van maatschappelijke deelname door het aanjagen van activiteiten waaraan alle inwoners van de gemeente mee kunnen doen. Inwoners met een initiatief kunnen via de hiervoor aangestelde projectleider een beroep doen op een stimuleringsbijdrage voor een maatschappelijk initiatief. Het uitgangspunt is dat niet alles is dichtgetimmerd met regelgeving, maar juist het behouden van speelruimte om zo te voorkomen dat initiatiefnemers worden afgeschrikt met pagina's vol strenge criteria. Hierin is een belangrijke rol weggelegd voor de projectleider en het startgesprek met de initiatiefnemers. De gemeente wil de gemeenschap stimuleren om met initiatieven te komen en samen op trekken om dit te realiseren. Tegelijkertijd vereist een dergelijk fonds ook duidelijke kaderstelling om de consistentie en rechtvaardigheid van toekenning te waarborgen. Een voorbeeld van zo'n kader is de grens van € 5.000 die de gemeente hanteert bij het toekennen van burgerinitiatieven die maatschappelijke meerwaarde creëren. Dit is geen definitieve grens, maar tot dit bedrag is er geen eigen inleg

⁵ Gemeente Steenbergen: plan van aanpak kerngericht werken en overheidsparticipatie, 22-02-2018.

van de initiatiefnemer vereist. Voor aanvragen boven de € 5.000 neemt de gemeente 1/3 van de totale initiatiefkosten voor haar rekening en dient de initiatiefnemer de resterende 2/3 van de kosten te betalen. In juni 2019 gaf het college aan dat de raad binnenkort geïnformeerd wordt over reeds gerealiseerde initiatieven, en in juli 2019 wijzigde de gemeente haar subsidieregels voor het toekennen van bijdragen uit het initiatievenfonds.⁶ De beleidsregels omschrijven de voorwaarden voor een bijdrage tot € 5.000 uit het fonds:

- a) het draagt bij aan de sociale cohesie, veiligheid, maatschappelijke betrokkenheid of leefbaarheid in (een gedeelte van) de gemeente;
- b) het vergroten van de betrokkenheid van inwoners bij hun straat, buurt, kern of de hele gemeenschap;
- c) het verbinden van mensen binnen of tussen kernen;
- d) het stimuleren van initiatieven die bijdragen aan ten minste één van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van: welzijn, Wet maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg, passend onderwijs, Participatiewet, sport, cultuur of evenementen;
- e) het verbeteren van de openbare ruimte.

Voor subsidies boven de € 5.000 tot een maximum van € 10.000 geldt dat de activiteit een duurzaam effect heeft op de gemeenschap. Met deze hernieuwde beleidsregels wil de gemeente zorgen voor meer duidelijkheid - zowel voor burgers als voor ambtenaren - rondom het toekennen van deze subsidies.

Projectleider

Voor het plan van aanpak 'kerngericht werken en overheidsparticipatie' is in september 2018 een projectleider aangesteld voor de duur van drie jaar (0,66 fte). Deze projectleider leefbaarheid en kernen heeft een coördinerende en initiërende rol in het kerngericht werken. De projectleider is het aanspreekpunt voor initiatiefnemers en inwoners via de dorpsraden en stadsraad. In samenwerking met de zes kerncoördinatoren verzamelt zij informatie bij inwoners over belangrijke punten die spelen in een betreffende kern, en kijkt wat de gemeente hierin kan betekenen. Behalve informatie ophalen, beoordeelt de projectleider in samenspraak met de wethouder de aanvragen voor het initiatievenfonds. De projectleider is niet alleen het aanspreekpunt voor inwoners, maar tevens het aanspreekpunt voor het college en de ambtelijke organisatie. Het initiële plan omvatte een mandaat voor de projectleider voor het toekennen van aanvragen bij het initiatievenfonds. Omdat de projectleider tevens het aanspreekpunt is voor burgerinitiatieven is de aanvraag laagdrempelig en kunnen deze snel worden beoordeeld. Na een evaluatie van het initiatievenfonds besloot het college in juli 2019 - naast een wijziging van de subsidieregels - ook het mandaat te verlenen aan de portefeuillehouder leefbaarheid en kernen.⁷ Dit moet ervoor zorgen dat het college het fonds beter kan monitoren en bijsturen waar nodig. In de oorspronkelijke plannen was bepaald dat het college ieder kwartaal de raad informeert over de stand van zaken rondom het initiatievenfonds, maar hier is tot op heden nog geen invulling aan gegeven.

Kerncoördinatoren

Naast de projectleider heeft de gemeente zes personen vanuit de ambtelijke organisatie aangesteld als kerncoördinator.⁸ De benoeming heeft inmiddels plaatsgevonden, en de gemeente geeft aan dat zij nu in de opstartende fase zitten. Deze vormen samen de verbinding tussen de zes kernen van de gemeente Steenbergen en de gemeentelijke organisatie. Zij besteden gemiddeld twee uur per week aan participatie gerelateerde taken. Dit houdt in dat zij contact onderhouden met hun betreffende dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen en stadsraad, om informatie op te halen en ze te informeren over bijvoorbeeld de ontwikkelingen rondom burgerinitiatieven. Deze

⁶ Gemeente Steenbergen, initiatievenfonds gemeente Steenbergen 2018 (wijziging artt. 1,2,3,5 en 10), 7 juli 2019, via: [subsidieregeling initiatievenfonds gemeente Steenbergen 2018\](#)

⁷ Gemeente Steenbergen, besluitenlijst van de vergadering van het college van burgemeester en wethouders, 2 juli 2019.

⁸ Gemeente Steenbergen, bestuursopdracht leefbaarheid en kernen, mei 2019.

informatie nemen zij mee terug zodat de gemeente daar tijdig op kan reageren. Met deze kerncoördinatoren ontstaan korte lijnen tussen burgers en de gemeentelijke organisatie waardoor initiatieven snel ontplooid kunnen worden.

Of twee uur per week voldoende is voor deze taken is onderwerp van de discussie, evenals het effect van hun werk op de ambtelijke organisatie. De kans bestaat dat de kerncoördinatoren meer werk binnenhalen en daarmee extra werkdruk voor ambtenaren. Behalve de extra capaciteit door middel van de projectleider en zes kerncoördinatoren, heeft de gemeente Steenbergen geen extra capaciteit vrijgemaakt voor de ondersteuning van overheidsparticipatie en daaraan gerelateerde zaken. Twee uur per week voor iedere kerncoördinator is een mooi begin, en de eerste ervaringen dienen goed gemonitord te worden zodat hierop tijdig bijgestuurd kan worden als dat nodig blijkt. In een recent verschenen formatieonderzoek⁹ in opdracht van de gemeente Steenbergen is gekeken naar de impact van de gemeentelijke ambities op de capaciteit van de organisatie, waaronder de ambities van kerngericht werken. Hierin staat dat kerncoördinatoren een mooie manier is om het werk van de gemeente aan te laten sluiten op de buitenwereld. Tegelijkertijd constateert organisatieadviesbureau Berenschot dat de inzet van kerncoördinatoren vermoedelijk leidt tot meer vragen en verwachtingen van de gemeente, wat zorgt voor extra druk op de organisatie om deze verwachtingen waar te maken. Participatiegericht werken vraagt niet alleen extra inhoudelijke capaciteit (bijvoorbeeld begeleiding van burgerinitiatieven), maar ook ondersteunende capaciteit zoals ICT en communicatie en beheer buitenruimte. Dit risico signaleert de gemeente zelf ook, vandaar dat de inzet van kerncoördinatoren binnenkort wordt geëvalueerd. De gemeente wil in de eerste fase onderzoeken wat de impact is van het werk van kerncoördinatoren, en of er in de toekomst al dan niet meer capaciteit voor moet worden vrijgemaakt. Door de projectleider een coördinerende en initiërende rol te geven probeert de gemeente deze extra werklast zo goed mogelijk te verdelen. Tevens is per 1 september 2019 de strategisch adviseur leefbaarheid en kernen aangesteld. Wanneer in de komende periode duidelijk wordt dat de inzet van mensen en middelen ontoereikend zijn, zal de gemeente de gevolgen opnemen in de Perspectiefnota 2021.¹⁰

Cultuur en communicatie.

“Het gaat om een fundamentele omslag in de relatie van gemeente en gemeenschap. Deze raakt de haarvaten van de gemeentelijke organisatie in volle omvang, raad, college en ambtelijke organisatie.”¹¹

Kerngericht werken is een manier van werken waarbij samenwerking centraal staat. Binnen het kerngericht werken ontstaat in en tussen de kernen een sterk netwerk van partners, met een sterke lokale samenleving als gezamenlijk doel. De beoogde partners binnen dit netwerk zijn bijvoorbeeld de gemeente, bewoners(groepen), dorpsraden, stadsraad, Stichting Leefbaarheid De Heen, sociale wijkteams, zorg- en welzijnsorganisaties, wijkverpleegkundigen, jongerenwerk, woningstichtingen, politie (vooral de wijkagenten), brandweer, buurtpreventienetwerken, (sport)verenigingen. Hierdoor ontstaat een integrale, zaakgerichte manier van werken om ervoor te zorgen dat de behoeften van buiten de gemeente aansluiten bij het bestuurlijke- en ambtelijke werkproces.¹² Om dit te bewerkstelligen is een cultuuromslag binnen de gemeente nodig. Dit is één van de taken van de projectleider kerngericht werken en overheidsparticipatie. Kerngericht werken vraagt een meer open houding van ambtenaren. De gemeente haalt meer informatie op uit de kernen en vraagt actief aan burgers om mee te doen aan beleidsvorming- en uitvoering. Ten eerste moet nagedacht worden over wanneer burgers te betrekken bij het beleidsproces, en ten tweede over hoe zij vervolgens betrokken worden. Behalve dat ambtenaren bepaalde zaken los moeten laten, vereist het ook een goede politieke- en bestuurlijke beoordeling van het beoogde traject voor burgerparticipatie. Voor overheidsparticipatie geldt dat dit enerzijds een laagdrempelig traject moet zijn

⁹ Berenschot, eindrapportage formatieonderzoek gemeente Steenbergen, 26 april 2019.

¹⁰ Gemeente Steenbergen, perspectiefnota 2020-2023.

¹¹ Gemeente Steenbergen, bestuursopdracht leefbaarheid en kernen, mei 2019.

¹² Gemeente Steenbergen, plan van aanpak kerngericht werken en overheidsparticipatie, 22-02-2018.

voor burgers met goede initiatieven, en anderzijds dient er een duidelijke en rechtvaardige prioritering te zijn bij de beoordeling van de initiatieven. Het vereist tijdige en heldere communicatie vanuit de gemeente, hetgeen beschreven staat in het recent verschenen communicatieonderzoek.¹³

Communicatie

Begin 2019 heeft de gemeente Steenbergen het communicatiebeleidsplan geëvalueerd, en tevens is er een aparte adviesnotitie opgesteld. De vernieuwde communicatiestrategie moet burgers beter bekend maken met de nieuwe manier van werken. Wanneer er een initiatief ontstaat in de gemeenschap moeten zij weten dat ze hiervoor contact kunnen leggen met de projectleider. Niet alleen dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen en stadsraad, maar ook individuele burgers moeten de weg naar de projectleider en het initiatievenfonds weten te vinden. Per initiatief wordt daarom een apart communicatieplan opgesteld, waarin de initiatiefnemer aangeeft hoe het initiatief gepromoot wordt. Waar nodig ondersteunt de gemeente de initiatiefnemer hierin. Een voorbeeld van communicatie richting burgers zijn de zogenoemde 'haal- en brengsessies' die de gemeente organiseert met dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen en stadsraad. Een ander concreet voorbeeld vanuit de nieuwe communicatiestrategie is het nieuwe burgerpanel (ik-praat-mee) op de website van de gemeente. Hier nodigt de gemeente inwoners van de gemeente uit om over een speciaal aangewezen thema op de website mee te praten om zo de meningen vanuit de gemeenschap te peilen. Naast het burgerpanel informeert de gemeente via diverse kanalen, bijvoorbeeld via de gemeente-app, Facebook en via berichtgeving in de lokale krant (bv. Steenbergse Bode). Behalve burgers moet ook de interne organisatie van de gemeente bekend raken met de mogelijkheden rondom burgerinitiatieven, met de nieuwe manier van werken en bij wie zij terecht kunnen met vragen over kerngericht werken. Dit heeft overlap met de eerder benoemde cultuurverandering.

Resumé

- ✦ De projectleider heeft een coördinerende en initiërende rol en is het aanspreekpunt voor zowel burgers als de gemeentelijke organisatie;
- ✦ Tevens gaat de projectleider zich bezighouden met een communicatieplan en het op gang brengen van de cultuurverandering;
- ✦ Behalve de projectleider zijn er zes kerncoördinatoren aangesteld die ervoor zorgen dat er snel informatie wordt uitgewisseld tussen burgers en de gemeente;
- ✦ In september 2019 is de nieuwe adviseur leefbaarheid en kernen aangesteld.

1.4 Product

Voor dit onderzoek zijn gesprekken gevoerd met diverse actoren die betrokken zijn bij het kerngericht werken en participatiebeleid van de gemeente Steenbergen. Een overzicht van alle geïnterviewden vindt u terug in bijlage 1. Er is met hen gesproken over hun ervaringen aan de hand van concrete voorbeelden in de diverse kernen, waardoor een goed beeld ontstaat over de voorwaarden voor succesvolle participatietrajecten.

Dinteloord

Namens de dorpskern Dinteloord is de 'dorpsraad Dinteloord & Prinsenland' een belangrijke gesprekspartner van de gemeente. Een aantal voormalig leden was het niet eens met de standpunten van de dorpsraad en besloten in 2018 om een eigen burgervereniging te beginnen. Hierop zijn de 'Werkgroep Behoud Leefbaarheid Dinteloord' (hierna: WBLD) en 'Dinteloord tegen MEGAWindmolens' ontstaan. Voor dit onderzoek zijn gesprekken gevoerd met zowel de dorpsraad Dinteloord als WBLD.

¹³ Gemeente Steenbergen (raadsmededeling), eindrapport onderzoek communicatie, 26 juni 2019.

Suikerpee (Dinteloord)

Een voorbeeld van een succesvol burgerinitiatief in Dinteloord is het kunstwerk 'de Suikerpee' op de rotonde langs de N259 in Dinteloord. De Suikerpee is kunstwerk gebaseerd op een suikerbiet, kenmerkend voor Dinteloord en omstreken. Op initiatief van inwoners van Dinteloord is dit kunstwerk in samenwerking met de gemeente gerealiseerd en de onthulling van het kunstwerk trok in oktober 2018 de nodige belangstelling.

Afbeelding 1: het kunstwerk 'De Suikerpee' in Dinteloord.

De haal- en brengsessies die de gemeente organiseerde om informatie met de dorpskern uit te wisselen beoordeelt de dorpsraad als zeer positief. De WBLD geeft aan niet bekend te zijn met deze term. De dorpsraad zou graag zien dat er meer onderling contact is tussen de verschillende dorpsraden, en dat de gemeente de nieuwe informatiekanalen – zoals het burgerpanel 'ik-praatmee' – in de toekomst meer en beter benut dan nu. Op eigen initiatief hebben de dorpsraden van de verschillende kernen al eens een gezamenlijk overleg georganiseerd om ideeën uit te wisselen over kerngericht werken, hetgeen zij als positief hebben ervaren. Verbeterpunten zitten met name in de voorfase van een participatietraject, waarbij de gemeente in sommige gevallen duidelijker kan zijn over wat het doel is van het traject en welke rol hierin is weggelegd voor dorpsraden en burgers. Dit heeft ook te maken met de manier waarop de gemeente informatie verzamelt. In het geval van het project Centrum Haven Dinteloord¹⁴ werden er diverse bijeenkomsten en overleggen georganiseerd. Wanneer inwoners diverse ideeën hebben over een bepaald plan van de gemeente, bereikt die informatie hen via verschillende kanalen. Soms is dit formeel - bijvoorbeeld bij een bestemmingsplan - en soms wordt dit direct gecommuniceerd via een ambtenaar of raadslid. Hier zou volgens de dorpsraden meer structuur in aangebracht kunnen worden. Omdat de gemeente in deze kern met meerdere belangengroepen te maken heeft is het van belang dat er een duidelijke en gestructureerde communicatiestrategie is, om ervoor te zorgen dat de informatie iedere belanghebbende bereikt.

Herontwikkeling haven (Dinteloord)

De herontwikkeling van de haven in Dinteloord is een complexe casus die veel belangstelling geniet onder inwoners. De inhoudelijke details, en eventuele beoordeling daarvan van deze casus, vallen buiten de scope van dit onderzoek. Het betreft een herinrichting en vernieuwing van de haven in Dinteloord. Er is gesproken met de diverse betrokken partijen, en de consensus is dat het traject in het kader van burgerparticipatie te lang heeft geduurd. De betrokkenheid van de dorpsraden verliep via diverse formele en informele informatiekanalen, maar de communicatie en mate van invloed was voor inwoners niet altijd duidelijk. Bij de WBLD zijn met name zorgen over de - volgens hen onveilige - verkeerssituatie na de herontwikkeling. De huidige leden van de WBLD geven aan in

¹⁴ [https://www.gemeente-steenbergen.nl/inwoners/overzicht/werken in de wijk/centrumhaven dinteloord/](https://www.gemeente-steenbergen.nl/inwoners/overzicht/werken%20in%20de%20wijk/centrumhaven%20dinteloord/)

het verleden niet op de hoogte te zijn geweest over belangrijke inspraakavonden over de planvorming, waardoor zij onvoldoende input konden leveren voor de plannen.¹⁵

Steenbergen

In de kern Steenbergen is de stadsraad Steenbergen een belangrijke gesprekspartner van de gemeente. Onder meer via regelmatig overleg en enquêtes (Facebook) probeert de stadsraad Steenbergen de mening van de inwoners van Steenbergen te peilen en hierover in gesprek te gaan met de gemeente. Daarnaast faciliteert zij inwoners die initiatieven hebben, bijvoorbeeld door ze naar de juiste persoon bij de gemeente door te verwijzen.

Hondenspeelplaats (Steenbergen)

Een voorbeeld is het initiatief van een inwoner om een hondenspeelplaats te realiseren in de gemeente. Zij ging met dit plan naar de stadsraad, die haar vervolgens hielp met het opstellen van een plan van aanpak en de initiatiefneemster doorverwees naar de juiste contactpersoon binnen de gemeente.

Stichting de Ontmoetingswinkel (Steenbergen)

Een ander voorbeeld van een burgerinitiatief in Steenbergen is de recent geopende ontmoetingswinkel; een tweedehands kledingwinkel met een sociaal-maatschappelijk karakter. Naast tweedehands kleding kunnen mensen hier ook terecht voor sociale activiteiten en workshops. Dit burgerinitiatief kreeg steun van de gemeente, met onder andere een financiële bijdrage uit het initiatievenfonds. De ontmoetingswinkel opende in mei 2019 haar deuren en de initiatiefneemster geeft aan dat er tot nu toe veel bezoekers op af komen.

Afbeelding 2: de ontmoetingswinkel in Steenbergen.

De stadsraad geeft aan dat de communicatie vanuit de gemeente zichtbaar is verbeterd. Er is een gemeente app waarmee inwoners meldingen kunnen maken die betrekking hebben op de openbare ruimte. Daarnaast informeert de gemeente tegenwoordig via Facebook en in de Steenbergse bode, hetgeen als positief wordt ervaren door leden van de stadsraad. Ook de projectleider als direct aanspreekpunt en de rol van hun kerncoördinator beoordeelt de stadsraad als zeer positief.

¹⁵ De WBLD is in 2018 opgericht. Het gaat hier dus om de huidige leden van de WBLD.

Kritische noten hebben voornamelijk betrekking op de terugkoppeling vanuit de gemeente en duidelijkheid over de rol van burgers bij initiatieven vanuit de gemeente. De terugkoppeling laat in sommige gevallen lang op zich wachten, of blijft helemaal uit. In sommige gevallen is het voor de stadsraad niet duidelijk wat hun rol is in het proces, namelijk meebeslissen of geïnformeerd worden over lopende trajecten.

Welberg

Voor de kern Welberg is de dorpsraad Welberg de gesprekspartner van de gemeente. De dorpsraad onderhoudt contact met inwoners van hun kern door middel van vergaderingen, nieuwsbrieven en Facebook (enquêtes).

Viaduct (Welberg)

Een voorbeeld van een succesvol burgerinitiatief is de beschildering van het viaduct van Welberg met klaprozen, geïnitieerd door de dorpsraad Welberg en Stichting Bevrijdingsmonument Welberg. Het ontwerp was afkomstig van vier kunstenaars en inwoners zijn vervolgens zelf aan de slag gegaan met het schilderen van het viaduct. Het kunstwerk is een eerbetoon aan slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog en een ode aan de vrijheid. Mede dankzij een financiële bijdrage van de gemeente Steenbergen is dit kunstwerk in het najaar van 2018 gerealiseerd.

De dorpsraad geeft aan dat er voor dit initiatief korte lijnen waren naar de gemeente en de communicatie goed verliep. De gemeente was goed bereikbaar, reageerde snel en gaf duidelijk aan wat al dan niet mogelijk was bij dit project. Afspraken zijn nagekomen en er was sprake van een succesvolle samenwerking tussen de gemeente Steenbergen en inwoners van Welberg.

Wandelpad (Welberg)

Een tweede positief voorbeeld gaat over het plan van een inwoner om een nieuw wandelpad te creëren langs de boomdijk in Welberg. Via de dorpsraad Welberg meldde de initiatiefneemster het idee aan als burgerinitiatief bij de gemeente Steenbergen. De gemeente besloot mee te werken aan het initiatief door de gewenste locatie van het nieuwe wandelpad regelmatig te maaien. Dit was voor de gemeente een eenvoudig te realiseren oplossing, waardoor inwoners nu op een veiligere manier langs de Boomdijk kunnen wandelen.

De communicatie vanuit de gemeente was snel en duidelijk en uiteindelijk is het wandelpad ook gerealiseerd. De rol van de kerncoördinator in dit traject werd door de dorpsraad als zeer positief ervaren.

Centrumplan (Welberg)

In het voorjaar van 2019 ging de gemeente Steenbergen van start met de uitvoering van het nieuwe centrumplan; een herontwikkelingsplan voor het dorpshart van Welberg. De gemeente betrok onder meer de dorpsraad Welberg bij het plan. Onderdeel van het plan is het kappen van ruim 50 bomen, waar de dorpsraad tegen was. De dorpsraad vindt dat zij onvoldoende zijn geïnformeerd en de gemeente haar plannen eenzijdig heeft gewijzigd.

Over de burgerparticipatie rondom de herontwikkeling van het centrum van Welberg is de dorpsraad kritisch. De dorpsraad had een andere visie dan de gemeente, bijvoorbeeld over het kappen van de bomen. Het was voor de dorpsraad onvoldoende duidelijk wat hun rol was in dit traject en tijdens de planvorming werd volgens hen onvoldoende gecommuniceerd vanuit de gemeente. De participatie van het traject was voor de dorpsraad meer een formaliteit dan dat er daadwerkelijk inspraak was ten tijde van de planvorming.

Kruisland

De vrijwilligers van de dorpsraad Kruisland zetten zich in om de leefbaarheid van het dorp te behouden en versterken. Dit willen zij graag doen in samenwerking met de gemeente. Met de komst van de bestuursopgave leefbaarheid en kernen - en de nieuwe kerncoördinatoren - lijkt in eerste instantie positief te werken en heeft volgens de dorpsraad potentie, maar tegelijkertijd vinden ze het nog te vroeg om te oordelen over het resultaat. Er moet eerst intern bij de gemeente een verandering plaatvinden voordat er veranderingen naar buiten toe zichtbaar worden. Behalve de nieuwe manier van werken vraagt de dorpsraad zich af of er voldoende ambtelijke capaciteit is voor het kerngericht werken. De communicatie met de gemeente verloopt wisselend, en is volgens hen persoons- en dossierafhankelijk. Met name vraagstukken die vanuit de gemeente meerdere afdelingen en specialistische kennis behoeven zijn ingewikkeld en de communicatie hierover naar de dorpsraad verloopt langzaam.

Aanpassing dorpsentree (Kruisland)

De dorpsraad geeft het aanpassen van de dorpsentree als casus. De leden van de dorpsraad hadden ideeën ontwikkeld om de dorpsentree veiliger te maken en te voorzien van meer groen. In hun optiek had de gemeente toegezegd hiermee aan de slag te gaan, maar communicatie over de voortgang blijft achterwege. Via de vergadering van de gemeenteraad vernam de dorpsraad dat het opknappen van de dorpsentree in ieder geval wordt uitgesteld tot 2020. De dorpsraad heeft het initiatief genomen en tijd geïnvesteerd in de planvorming, en betreurt het dat de gemeente de updates rondom het plan niet direct richting de dorpsraad heeft gecommuniceerd.

Het jaarlijkse contact met raadsleden en de burgemeester vindt de dorpsraad een meerwaarde hebben, evenals de komst van de kerncoördinator. De grootste verbeterpunten zitten op het gebied van communicatie; dit moet volgens de dorpsraad sneller en op een meer eenduidige manier plaatsvinden. Dit geldt ook voor het monitoren van lopende zaken. Als idee voor verbetering noemen zij de leefbaarheidsagenda, een instrument waarmee in het verleden informatie en updates gedeeld werd over lopende zaken. Tevens zou de dorpsraad in de toekomst meer samenwerking willen zien tussen de verschillende dorpsraden in Steenbergen, en is mogelijk een faciliterende rol weggelegd voor de gemeente.

Nieuw-Vossemeer

De dorpsraad Nieuw-Vossemeer wil via praktische projecten de leefbaarheid van zijn kern verbeteren. Inwoners kunnen zich aanmelden voor de maandelijkse vergadering. De dorpsraad geeft aan dat het kerngericht werken een zeer recente ontwikkeling is die tijd nodig heeft om ingebed te raken, maar ze zijn erg positief over de nieuwe kerncoördinator. De communicatie bij de gemeente loopt nog niet altijd goed, en in bepaalde trajecten moet de dorpsraad lang wachten op duidelijkheid.

Monument watersnoodramp (Nieuw-Vossemeer)

Een voorbeeld voor overheidsparticipatie is de verplaatsing van het monument van de watersnoodramp, en aanpassingen aan het standbeeldje van Merijntje Gijzen. De dorpsraad heeft in samenwerking met de gemeente het monument verplaatst en is erg tevreden over het resultaat. Met het geld wat over is - en eigen sponsoring door de dorpsraad - willen zij enkele aanpassingen aan het standbeeldje van Merijntje Gijzen realiseren.

De dorpsraad wil zich niet richten op complexe of politiek gevoelige onderwerpen, maar wil juist aan de slag met concrete en praktische zaken die zichtbaar de leefbaarheid verbeteren. De jaarlijkse bezoeken van de gemeenteraad onder leiding van de burgemeester beoordeelt de dorpsraad positief. Tegelijkertijd is het vooral informatie brengen en neemt de burgemeester deze input mee terug naar de gemeente. Het zou beter zijn wanneer er ook ambtenaren meegaan met het bezoek die dicht bij de uitvoering zitten en weten wat mogelijk is.

De Heen

Stichting Leefbaarheid De Heen zet zich al meer dan 30 jaar in voor de leefomgeving en leefkwaliteit in het dorp De Heen. In totaal bestaat de stichting uit zes vaste bestuursleden, en onderzoeken ze door middel van o.a. flyers en (online) enquêtes wat er leeft in hun kern.

Herinrichting kade

Recentelijk was er op initiatief van de gemeente een informatieavond over de herinrichting van de kade, in samenwerking met Stichting Leefbaarheid De Heen. Er is in samenspraak met de bedrijven die gebruik maken van de kade (camping, jachthaven, watersportvereniging) overleg gevoerd over de plannen van de gemeente. Er waren drie varianten op het plan waar betrokkenen op mochten stemmen. De gemeente heeft een verslag gemaakt van dit overleg, met daarbij aanmerkingen en lessen van die avond. Stichting Leefbaarheid De Heen geeft aan dat er goed is geluisterd naar hun ideeën en ziet dit als een goed voorbeeld van burgerparticipatie.

Voorheen zocht Stichting Leefbaarheid De Heen vaak zelf contact met de gemeente, maar de laatste tijd is het juist andersom. Hoewel de gemeente nu meer vraagt van de (vrijwillige) leden van Stichting Leefbaarheid De Heen, ervaren zij het niet als te druk en proberen ze hun beperkte tijd en middelen zo goed mogelijk te benutten.

Hanging baskets

De gemeente Steenbergen heeft geld vrijgemaakt voor initiatieven die de (dorps)kernen verfraaien. Stichting Leefbaarheid De Heen staat achter dit initiatief en is aan de slag gegaan met een voorstel voor hanging baskets in De Heen. Dit zijn speciale bloembakken die opgehangen kunnen worden. De gemeente Steenbergen staat achter het initiatief van Leefbaarheid De Heen om hanging baskets aan lantaarnpalen te hangen. Op dit moment kijken Stichting Leefbaarheid De Heen en de gemeente naar mogelijkheden om dit onderhoud te regelen in de toekomst. Stichting Leefbaarheid De Heen geeft aan blij te zijn met het initiatief en het vrijgemaakte budget. Een verbeterpunt is de communicatie richting andere inwoners buiten de stichting om. Het initiatief heeft weinig bekendheid, terwijl het juist van belang is dat meer mensen uit het dorp meedenken over de besteding van dit geld.

Stichting Leefbaarheid De Heen heeft regelmatig contact met de nieuwe kerncoördinator en geeft aan hierover tevreden te zijn. Zij beantwoordt hun vragen en brengt ze eventueel met de juiste persoon in contact. Belangrijke verbeterpunten voor Stichting Leefbaarheid De Heen zijn het breder uitzetten van kerngericht werken, dit loopt nu hoofdzakelijk via dorpsraden, stadsraad en

Stichting Leefbaarheid De Heen, maar de rest van de inwoners zijn vaak onvoldoende op de hoogte. Daarnaast moet de gemeente in sommige gevallen sneller in actie komen. Als voorbeeld noemt Leefbaarheid De Heen problemen rondom verkeersveiligheid, wateroverlast en het plaatsen van een zendmast. Deze thema's zijn meermaals aangekaart bij de gemeente, maar tot op heden ziet Stichting Leefbaarheid De Heen nog geen verbetering. Hoe langer dit op zich laat wachten, des te minder vertrouwen hebben inwoners in een adequate oplossing door de gemeente.

1.5 Succesfactoren

Met de komst van kerngericht werken en overheidsparticipatie wil de gemeente Steenbergen inzetten op horizontale beleidsvorming en het ontplooiën van maatschappelijke initiatieven samen met inwoners. Met de komst van het plan van aanpak 'Kerngericht werken en overheidsparticipatie' gaf de gemeenteraad begin 2018 concrete invulling aan de in 2017 vastgestelde beleidskaders. Anderhalf jaar nadat de gemeenteraad instemde met het plan van aanpak is een aantal veranderingen inmiddels op gang gekomen. Tegelijkertijd moet geconstateerd worden dat het voor een volledige beleidsevaluatie nu nog te vroeg is. Desalniettemin kan dit rekenkameronderzoek in deze fase meerwaarde bieden bij de doorontwikkeling van dit beleid. Kerngericht werken is voor zowel de gemeentelijke organisatie als de (vertegenwoordigers van) inwoners een continu lerend proces. Dat is ook waar deze rekenkamercommissiebrief toe dient, namelijk input leveren voor dit leerproces. Na een bondige analyse van de beleidsplannen (input) en de implementatie (output & proces), is alinea 1.4 (product) gewijd aan: de ervaringen van dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen en stadsraad en concrete casuïstiek, na de invoering van het kerngericht werken in 2018. Uit deze praktijkvoorbeelden is een aantal succesfactoren gedestilleerd. Hoewel de succesfactoren overlappen, zijn ze op hoofdlijnen onder te verdelen in vier thema's: visie en aandacht, kaderstelling, communicatie en middelen en interne processen.

Visie en aandacht

Het begint met de bestuurlijke visie dat de gemeente het samen met de inwoners doet. Dat die visie ook te herkennen is in de bestuurlijke aandacht die initiatieven krijgen (successen creëren en vieren). Concrete voorbeelden van de geoperationaliseerde aandacht zijn de kerncoördinatoren en de jaarlijkse kernbezoeken door de gemeenteraad en de burgemeester, die de gemeente in het leven heeft geroepen. De kerncoördinatoren zijn zichtbaar en benaderbaar voor inwoners en tonen aan dat de gemeente echt aandacht heeft. Het is ook de visie van de gemeente dat het soms goed is om even de teugels te laten vieren en niet de regie te nemen, of heel precies af te bakenen wat er moet gebeuren.

Een belangrijk element in kerngericht werken is het feit dat de gemeente te maken heeft meerdere kernen, die op hun beurt ook een eigen visie hebben en ideeën hebben over de invulling van participatie. Sommige inwoners willen bijvoorbeeld graag meedenken over Steenbergen 2040¹⁶, terwijl anderen zich liever bezig te houden met het uitvoeren van concrete projecten die nu spelen. Het is van belang dat de gemeente een goed beeld heeft van de verschillende wensen en ideeën van de betrokken dorpsraden en stadsraad van Steenbergen. De inzet van de kerncoördinator is een goed instrument om de visie van de gemeente op maat te verbinden met die van de (vertegenwoordiging van de) kernen.

Kaderstelling

De middelen van de gemeente zijn beperkt en dus niet ieder maatschappelijk initiatief kan gerealiseerd worden. Uit interviews met de vertegenwoordigers in dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen en stadsraad, blijkt dat zij begrip hebben voor deze situatie. Het is van belang dat er tijdig over gecommuniceerd wordt, ook als blijkt dat iets niet haalbaar is. Voor wat betreft de bijdragen uit het initiatievenfonds heeft de gemeente recentelijk de beleidsregels herijkt en het mandaat

¹⁶ Steenbergen 2040 is een initiatief van de gemeente Steenbergen. Doel van het initiatief is om samen met inwoners van de gemeente een visie te creëren over de toekomst van Steenbergen.

voor het toekennen van een financiële bijdrage bij de wethouder belegd. Het blijkt dat er voldoende belangstelling is voor aanvragen bij dit fonds en het is aan de gemeente om hier een duidelijke prioritering in aan te brengen. Net als bij de personele capaciteit geldt dat burgers overwegend begrip hebben voor de situatie, maar dat snel en duidelijk communiceren zwaarder weegt. Op deze manier weten zowel de betrokken inwoners als de ambtenaren waar ze aan toe zijn en in welke projecten ze hun energie moeten steken.

Communicatie tijdig, volledig en helder.

Communicatie is een terugkerend aspect in dit onderzoek en de gemeente heeft hier actief aandacht voor. Hoewel de communicatie is verbeterd, zien alle dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen en stadsraad hier ruimte voor verdere verbetering. De gemeente moet van haar kant zorgen voor heldere, tijdige en volledige communicatie richting betrokken inwoners, dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen en stadsraad. Wanneer inwoners betrokken zijn is het van belang om ze tijdig te informeren over relevante ontwikkelingen, anders neemt de kans toe dat ze hun aandacht en vertrouwen in de samenwerking verliezen. Heldere communicatie is een breed begrip. Hier valt onder te verstaan dat de communicatielijnen voor alle partijen duidelijk zijn (digitaal, mondeling etc.) en efficiënt worden benut. Het gaat om 'zenden' en om 'ontvangen'. Er zijn goede voorbeelden waarbij de gemeente echt open stond om de signalen van de inwoners te ontvangen, maar ook enkele voorbeelden waarbij dat niet zo was. De gemeente heeft werk gemaakt van een vernieuwd communicatieplan en er zijn diverse communicatiekanalen mogelijk (burgerpanel, gemeente-app, Facebook.) Het voornemen om per project een communicatieplan op te stellen is een mooie stap om vooraf helderheid te creëren over de communicatie. Verder zou hierin beschreven kunnen worden hoe bijvoorbeeld de verdeling van taken en verantwoordelijkheden is, en wanneer er overlegmomenten plaatsvinden tussen gemeente, dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen en stadsraad.

Middelen en interne processen

Evenals communicatie is (financiële en personele) capaciteit en afstemming in de organisatie een terugkerend thema voor kerngericht werken. Wanneer de gemeente samenwerkt met inwoners en/of dorpsraden, Leefbaarheid De Heen en stadsraad, creëert dat verwachtingen en wanneer die door onderbezetting niet waargemaakt kunnen worden creëert dat wantrouwen voor de toekomst. "Vertrouwen komt te voet en gaat te paard." Doordat kerngericht werken impact heeft op alle lagen van de gemeentelijke organisatie en iedere casus een verschillende belasting heeft op het ambtelijke apparaat, is het niet eenvoudig te bepalen hoeveel capaciteit benodigd is. Het ontplooiën van kerngericht werken vereist een zekere mate van 'trial-and-error': gewoonweg uitproberen en leren van zaken die goed gaan en zaken die niet goed gaan.

De gemeente heeft naast financiële middelen (initiatievenfonds) personele capaciteit vrijgemaakt door een projectleider, strategisch adviseur leefbaarheid en kernen en zes kerncoördinatoren aan te stellen. Deze middelen zijn een goed begin om de interne veranderingen op gang te brengen. Het is raadzaam om goed te monitoren in welke mate de huidige inzet van middelen voldoende is en hoe de gemeente hier vervolgens op kan sturen. Daarnaast is het van belang dat de gemeente aandacht heeft voor de interne werkprocessen en de afstemming tussen de verschillende gemeentelijke afdelingen. Er is niet alleen aandacht nodig voor communicatie naar buiten toe, het is tevens van belang dat de gemeente duidelijke werkprocessen heeft beschreven (bv. voor burgerinitiatieven) en deze intern communiceert.

Evenals de inzet van middelen geldt dat het een uitdaging is om te bepalen hoe de werkprocessen afgestemd moeten worden op de vraagstukken van kerngericht werken. De gemeente laat zien dat het de inzet voor kerngericht werken monitort en hier ook actief op stuurt. Zo was het oorspronkelijke plan om het mandaat voor het initiatievenfonds te beleggen bij de projectleider, maar na een eerste evaluatie is besloten om dit mandaat toch aan de portefeuillehouder te verlenen. Naast het monitoren van de ingezette middelen is het dus raadzaam om de interne organisatie en bijbehorende werkprocessen te blijven monitoren en waar nodig bij te sturen.

Succesfactoren

- *Visie en aandacht:* Een duidelijke bestuurlijke visie dat de gemeente het samen met inwoners doet. Aandacht voor initiatieven en successen vieren. Als gemeente zichtbaar en benaderbaar zijn.
- *Kaderstelling:* De aangedragen ideeën en maatschappelijke initiatieven prioriteren en hierover tijdig en helder communiceren richting betrokkenen.
- *Communicatie:* Tijdige, volledige en heldere communicatie in ieder traject. Liever tijdig een initiatief afwijzen dan het in de ijskast zetten. De beschikbare informatiekkanalen benutten en hierover duidelijke afspraken maken.
- *Middelen en interne processen:* geïnvesteerde middelen voor kerngericht werken monitoren en waar nodig bijsturen. Per initiatief zo snel mogelijk duidelijkheid creëren over de mogelijkheden, welke voorwaarden gelden en hoe de verantwoordelijkheden worden verdeeld.

Bijlage 1. Geraadpleegde personen

Gemeente

- Projectleider kerngericht werken en overheidsparticipatie;
- Medewerker openbare ruimte/groen- bewonersavonden;
- Projectleider centrumplan Welberg;
- Teammanager servicecentrum/lk-praat-mee-website;
- Regisseur bestuurlijke opgaven;
- Portefeuillehouder.

Dorpsraden, Stichting Leefbaarheid De Heen, stadsraad, ondernemers en initiatieven

- Dorpsraad Dinteloord en Prinsenland;
- Stichting Leefbaarheid De Heen;
- Werkgroep Behoud Leefbaarheid Dinteloord (WBLD);
- Dorpsraad Welberg;
- Stadsraad Steenbergen;
- Ontmoetingswinkel Steenbergen;
- Dorpsraad Nieuw-Vossemeer;
- Dorpsraad Kruisland.

Toelichting:

Voor dit onderzoek is tevens een interviewverzoek gedaan bij het ondernemersplatform Steenbergen (OPS). Zij waren niet bereid mee te werken aan dit rekenkameronderzoek. In een reactie laten ze weten dat ze de afgelopen tijd vaak meegewerkt hebben aan onderzoeken en initiatieven vanuit de gemeente. OPS waardeert het dat ze om input worden gevraagd, maar de terugkoppeling vanuit de gemeente is volgens het OPS vaak ondermaats. Als voorbeeld geven ze het recente onderzoek naar parkmanagement, waarvoor zij onder 150 ondernemers een enquête hebben uitgezet. Door het gebrek aan terugkoppeling vanuit de gemeente ziet het OPS geen toegevoegde waarde om medewerking te verlenen aan dit rekenkameronderzoek.

Bijlage 2. Bestuurlijke reactie

DE HEER	DINTELOORD	KRUIJLAND	gemeente Steenbergen	NIEUW-VOSSEMEER	STEENBERGEN	WILBERG
---------	------------	-----------	----------------------	-----------------	-------------	---------

oms kenmerk : UM1908520
zaaknummer : ZK19004865
uw kenmerk : BA.2019.16
uw brief van : 25 november 2019
afdeling : Bestuur & Concretondersteuning
contactpersoon :
telefoonnr. : 0167-543 392
bijlagen(n) : Geen

ARCHIEF

Rekenkamercommissie
De heer Acer
Postbus 6
4650 AA STEENBERGEN NB

onderwerp : Bestuurlijke reactie rekenkamercommissiebrief
Kerngericht werken in Steenbergen.

Steenbergen, 17 december 2019

VERZONDEN 19 DEC. 2019

Geachte heer Acer,

Op 25 november 2019 ontvingen wij de rekenkamercommissiebrief *Kerngericht werken in Steenbergen* met het verzoek om een bestuurlijke reactie op de bevindingen, conclusies en aanbevelingen.

Allereerst willen wij u hartelijk danken voor het werk dat in het kader van dit onderzoek is verricht. Met deze brief geven wij de door u gevraagde bestuurlijke reactie.

Wij zijn erg blij met het rapport. Het sterkt ons en we zien het als erkenning voor de gekozen weg die is ingeslagen. Een weg waarvan de route niet op voorhand exact is uitgestippeld. Iedere dag komen we uitdagingen tegen en stellen we de route waar nodig bij.

Het realiseren van onze ambities op het terrein van leefbaarheid en kernen raakt vrijwel elke portefeuille en is, zoals in uw rapport meermalen is benadrukt, onderdeel van de organisatieontwikkeling. Het vraagt een andere manier van denken, creativiteit en lef om af te wijken van bestaande paden.

Door tijd en ruimte te geven om de ingeslagen weg verder te vervolgen, waarbij we kunnen leren van onze fouten en onze successen kunnen vieren, hebben wij er alle vertrouwen in dat we samen deze opgave kunnen realiseren. Uw rekenkamercommissie brief is daarbij een stimulans. De succesfactoren die u in het onderzoek beschrijft op de aspecten *visie en aandacht, kaderstelling, communicatie en middelen en processen* onderschrijven wij dan ook voor de volle 100% en worden verankerd in onze planning en control cyclus.

Wij benadrukken daarbij het belang van het aspect *visie en aandacht*. Kernbegrip daarbij is *verbinding*. In het kerngericht werken staan onze inwoners centraal en werken raad, college en organisatie samen met de inwoners om initiatieven vanuit de samenleving te kunnen realiseren. Daarbij kunnen we steunen op een aantal goede voorbeelden waarbij een brede verbinding in de kernen heeft geleid tot initiatieven uit

Postadres: Postbus 6, 4650 AA Steenbergen
Bezoekadres: Buiten de Veste 1, 4652 GA Steenbergen

 BrabantseWal

Steenbergen, de waterrijke gemeente op de Brabantse Wal.

Wanneer u de gemeenteraad wilt informeren, stuurt u een e-mail naar informatie@steenbergen.nl of kijkt op www.gemeente-steenbergen.nl

de samenleving. Daar zijn we trots op. Wij noemen daarbij de initiatieven om 75 jaar bevrijding met elkaar te vieren. Maar er is nog werk aan de winkel. Zowel in de samenwerking intern, met onze inwoners en tussen college, raad en ambtelijke organisatie.

Wij vertrouwen erop u hiermee een passende bestuurlijke reactie te hebben gegeven en kijken met veel belangstelling uit naar de behandeling in de gemeenteraad.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Steenbergen,
de secretaris, de burgemeester,

M.J.P. de Jongh, RA

R.P. van der Bilt, MBA